

**kinder
ombudsman**

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Vaste Kamercommissie Koninkrijksrelaties
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Per e-mail verzonden

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie Koninkrijksrelaties,

"Als er vuur is moeten we weg. Naar een hotel. En dan kan ik niet naar baseball. Ik moet vaak hoesten. De rook gaat in mijn neus en mond. In mijn slaapkamer ruik ik het ook. De ramen moeten dicht blijven. Vanwege de branden, maar ook voor de gassen die eruit komen."

Als Kinderombudsman is het mijn taak erop toe te zien dat de rechten van kinderen in Nederland worden nageleefd. Zo ook van kinderen in Caribisch Nederland. Op 11 februari a.s. gaat u met de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat in gesprek over de aanpak van de vuilstort bij Lagun op Bonaire. In deze brief beschrijf ik de impact van de vuilstort op kinderen. Ook schets ik het kinderrechtenkader. Ik roep u op om de negatieve impact op de kinderen die wonen rond de vuilstort mee te nemen in het commissiedebat en kinderrechten te borgen bij de verdere besluiten, acties en maatregelen ten aanzien van de vuilstort.

1. Welzijn en ontwikkeling van kinderen in gevaar

De negatieve impact van de vuilstort op de kinderen die daar in de buurt wonen, is enorm. Door de huidige situatie wordt hun welzijn en ontwikkeling bedreigd. Tijdens mijn bezoek in maart 2025 aan Bonaire heb ik met kinderen en hun ouders gesproken die in de buurt van de vuilstort wonen. Kinderen vertelden mij dat zij ziek worden van de gevolgen van de branden en niet goed kunnen ademhalen. Soms moeten ze hiervoor zelfs naar het ziekenhuis. Ook geven kinderen aan dat ze last hebben van keel- en hoofdpijn. Vooral tijdens de branden, maar ook daarna. Bovendien kunnen kinderen niet buitenspelen, ook vanwege de vele vliegen rondom de vuilstort. En kinderen zijn bang: *'het is heel gevaarlijk de brand. Dan gaan er dingen ontploffen. Daar ben ik heel bang voor.'* Een moeder vertelt: *"soms word ik midden in de nacht wakker en dan denk ik, word ik gek ofzo? Want dan denk ik dat ik vuur ruik. Ik heb veel stress. Mijn kinderen worden altijd ziek na zo'n brand."* De stress die ouders ervaren werkt door in het gezin en heeft een negatieve impact op de kinderen.

Pagina 1/3

Datum
10 februari 2026

Onderwerp
Landfill

Ons nummer
KOM001/2026

Kinderombudsman
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
info@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

2. Waarborg kinderrechten

Het als kind kunnen opgroeien in een schoon en gezond milieu is noodzakelijk om ten volle van een groot aantal rechten uit het Kinderrechtenverdrag te kunnen genieten.¹ Zoals van het recht op gezondheid en ontwikkeling. Volgens het Kinderrechtencomité moeten Verdragstaten, waaronder Nederland, zorgen dat kinderen kunnen opgroeien in een schoon, gezond en duurzaam milieu.²

De rechten van de kinderen die nabij de vuilstort wonen, dienen geborgd te worden bij de besluiten, maatregelen en acties die ten aanzien van de vuilstort worden genomen. Het borgen van kinderrechten betekent onder andere dat het belang van de betrokken kinderen moet worden bepaald. Mijn [kinderrechtentoets](https://kinderrechtentoets.nl/)³ helpt bij het in kaart brengen daarvan. Bij het vaststellen van het belang van het kind dient altijd te worden gekeken naar de identiteit, kwetsbaarheid, gezondheid, het onderwijs, het behoud van de gezinsomgeving en de bescherming en veiligheid van kinderen. Daarnaast is het praten met kinderen zelf cruciaal.

Als het gaat om de vuilstort zijn met name de gezondheid en het behoud van de gezinsomgeving in het geding en wordt er onvoldoende naar de betrokken kinderen geluisterd. Deze elementen licht ik daarom nader toe:

Het recht op gezondheid

Het recht van het kind op geestelijke en lichamelijke gezondheid moet centraal staan bij het beoordelen van de belangen van het kind. Kinderen ondervinden lichamelijke en mentale problemen door de vuilstort. Tijdens gesprekken met ouders en kinderen gaf een moeder aan dat haar dochter getraumatiseerd is door de branden. Ze raakt in paniek als het over het vuur gaat. Het is belangrijk dat actie wordt ondernomen ten aanzien van (het voorkomen en herstellen van) psychosociale en geestelijke gezondheidsproblemen van kinderen ten gevolge van de vuilstort.

Behoud van de gezinsomgeving

Het recht van het kind op een gezinsleven wordt door het Kinderrechtenverdrag beschermd. Het begrip "gezin" moet ruim worden opgevat. Het gaat daarbij bijvoorbeeld ook om contact met de leden van een gemeenschap waar het kind toe behoort. Tijdens de gesprekken die ik op Bonaire heb gevoerd gaf een moeder aan: "*als de landfill hier blijft, dan moeten we wel weg. Maar er is echt gemeenschapszin, dus we willen liever hier blijven.*"

Bij maatregelen ten aanzien van de vuilstort moet het recht van kinderen op het behoud van de gezinsomgeving – waaronder dus ook de gemeenschap – worden meegenomen.

¹ CRC/C/GC/26, General Comment nr. 26 (2023): Over kinderrechten en milieu, met bijzondere aandacht voor klimaatverandering, para. 68.

² CRC/C/GC/26, General Comment nr. 26 (2023): Over kinderrechten en milieu, met bijzondere aandacht voor klimaatverandering, para. 68.

³ <https://kinderrechtentoets.nl/>

De mening van het kind

In het Kinderrechtenverdrag staat dat kinderen het recht hebben om hun mening te uiten bij alle besluiten die gevolgen voor hen hebben. Zij moeten invloed kunnen uitoefenen op het vaststellen van hun belangen. Kinderen en hun ouders die rondom de vuilstort wonen, moeten worden betrokken bij de beslissingen die over de vuilstort worden genomen. Dat is tot op heden onvoldoende gebeurd.

Pagina 3/3

Ons nummer
KOM001/2026

Wanneer de belangen van de kinderen in kaart zijn gebracht, moeten ze vervolgens worden afgewogen tegen andere belangen, zoals economische of maatschappelijke. Bij deze belangenafweging dient het belang van de kinderen altijd voorop te staan.

3. Mijn oproep

De rechten van kinderen op Bonaire die rond de vuilstort wonen, worden geschonden. Dit betekent dat alles op alles moet worden gezet om zo snel mogelijk te stoppen met het storten van vuil. Ook moet de vuilstort worden opgeruimd. Kinderen kunnen daar niet nog twee jaar op wachten. In een kinderleven is zo'n periode relatief een enorm lange tijd. Daarnaast dienen de rechten van kinderen te worden geborgd bij verdere besluitvorming en maatregelen ten aanzien van de vuilstort.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw